

TABLE OF CONTENTS

Олена Дахно, Валерій Молтусов, Карина Мацак ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ.....	04
Гейдар Гулиев, Наиба Гамзаева, Севиндж Махмудова, Багдагюль Мамедова КЛАССИФИКАЦИЯ ЧАСТЕЙ РЕЧИ В ЗАРУБЕЖНОЙ ЛИНГВИСТИКЕ	08
Вадим Дикань ОСОБЛИВОСТІ РИНКОВОГО ПОЗИЦІОНУВАННЯ ЗАКЛАДІВ ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ ...	11
Богдан Кицак НАЦИСТСЬКА ПОЛІТИКА В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЇ РАЙХСКОМІСАРИАТУ «УКРАЇНА» У 1941–1944 рр.	15
Vladimer Papava, Tamar Didbaridze INTERACTION OF GRAM-POSITIVE UROPATHOGENS ON HUMAN SPERM	20
Vladimer Papava, Tamar Didbaridze, Nino Gogokhia, Nino Didbaridze ETIOLOGICAL AGENTS OF CHRONIC BACTERIAL PROSTATITIS	24
Владислав Фадеев, Даниил Бризицкий ПСИХОЛОГИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ПРОФЕССИОНАЛЬНО-ВАЖНЫХ КАЧЕСТВ СПЕЦИАЛИСТОВ СПАСАТЕЛЕЙ	27
Анатолий Садчиков, Сергей Котелевцев, Сергей Остроумов ИЗУЧЕНИЕ АЛЬГОГЕННОГО ПРОИСХОЖДЕНИЯ ПЛАНКТОННОГО ДЕТРИТА	32
Анатолий Садчиков, Сергей Котелевцев, Сергей Остроумов КАЧЕСТВО ВОДЫ В ПОВЕРХНОСТНЫХ ЭКОСИСТЕМАХ И ПРОТЕОЛИТИЧЕСКАЯ АКТИВНОСТЬ В ВОДНОЙ СРЕДЕ	37
Lamara Qoqiauri GLOBAL EXPERIENCE OF ESTABLISHING NATIONAL INNOVATION SYSTEM – LESSONS FOR THE DEVELOPING COUNTRIES	41
ბადრი გერბაია, მერაბ ვანიშვილი საქართველოს მოსახლეობის სეგმენტაცია ფინანსური შესაძლებლობებისა და ფულის მენეჯმენტის სტილის მიხედვით	50

ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

Дахно Олена Миколаївна¹, Молтусов Валерій Олексійович², Мацак Карина Олександрівна³
Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, старший викладач кафедри фінансів
і банківської справи (Україна)¹

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, доцент кафедри економічної теорії
(Україна)²

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, студентка (Україна)³

РЕЗЮМЕ

В XXI столітті вирішальну роль в успішності держав відіграють не території, не колонії, не сировина, а здатність генерувати нові знання й ефективно їх імплементувати. Іншими словами – інновації. Знання та нова інформація – основа інновацій – нововведень, які переводять виробничу систему на новий, якісний, рівень. У статті приводиться аналіз готовності держави до реалізації цілей інноваційного розвитку, визначаються головні причини низького рівня інноваційних запроваджень та визначено заходи щодо вирішення головних проблем у впровадженні інноваційної політики.

Ключові слова: інновації, інноваційна інфраструктура, венчурний фонд, Податковий кодекс України.

РЕЗЮМЕ

В XXI веке решающую роль в успешности государств играют не территория, не колонии, не сырье, а способность генерировать новые знания и эффективно их имплементировать. Другими словами - инновации. Знания и новая информация - основа инноваций - нововведений, которые переводят производственную систему на новый, качественный уровень. В статье приводится анализ готовности государства к реализации целей инновационного развития, определяются основные причины низкого уровня инновационных внедрений и определены меры по решению главных проблем во внедрении инновационной политики.

Ключевые слова: инновации, инновационная инфраструктура, венчурный фонд, Налоговый кодекс Украины.

ABSTRACT

In the twenty first century a crucial role in the success of countries is played by the ability to generate new knowledge. In other words - innovation. So, in this article the main problems of innovative development in Ukraine, reasons for the low level of innovative implementations and ways to overcome these problems. Shows the indicators for the readiness of Ukraine to implement the goals of innovative development. The article shows the analysis of state of readiness to implement the goals of innovative development, identifies the main reasons for the low level of innovation introduced and defined measures to solve major problems in the implementation of innovation policy.

Keywords: innovation, innovation infrastructure, venture capital, the Tax Code of Ukraine.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

В економічно розвинених країнах 85-90 % приросту ВВП забезпечується шляхом експорту високотехнологічної продукції. В Україні ж, за оцінками експертів, пороговий рівень існування інноваційної моделі економіки визначається 40% інновативності, а фактичний рівень забезпечення економічного росту за рахунок технологічних нововведень української економіки коливається в діапазоні лише 5-10%. [1]

Ефективність державної політики саме у сфері управління інноваційними процесами визначає конкурентоспроможність національної економіки. У розвинутих країнах до 90 % приросту валового продукту забезпечується за рахунок упровадження нових технологій. При цьому роль держави в даному процесі значно вагоміша, ніж при регулюванні звичайної економічної діяльності. Інноваційний розвиток відіграє велику роль для економіки країни. Отже, це засвідчує актуальність даної теми і необхідність більш детального розгляду інноваційного розвитку економіки. [2]

Мета дослідження: виявити показники готовності України до реалізації цілей інноваційного розвитку, а також встановлення головних причин щодо слабкої, майже відсутньої інноваційної політики.

Огляд останніх джерел досліджень і публікацій. На даний час питанню інноваційного розвитку національної економіки України, на жаль, приділяється недостатньо уваги з боку вітчизняних дослідників. Основні погляди на проблеми інноваційного розвитку в знаходимо у публікаціях: Гаврилова О.А., Фріцберг М.В., Чередниченко В.І. "Сучасний стан та проблеми розвитку інноваційної активності підприємств в Україні" [3], Гросул В.А. "Проблеми інноваційної діяльності в Україні" [4], Семиноженко В.П. "Чи можливий в Україні інноваційний стрибок?" [9], Бурлака В. "Пріоритети інноваційного розвитку в українській економіці" [2], Кукурудза І. І. "Інноваційна діяльність в регіоні: стан, проблеми, перспективи" [5] тощо.

Наукова новизна: розробка заходів щодо інноваційного розвитку економіки та формування його стратегічних напрямів в контексті трансформаційних перетворень економіки.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Протягом майже 25 років в Україні не вдалося сформувати стратегічної інноваційної ідеології на рівні держави, що призводить до класичного статичного мислення в органах влади і тотальної недооцінки

можливостей інновацій. Для порівняння: Японія, Фінляндія, Нова Зеландія, Швейцарія та інші країни давно відійшли від шаблонного мислення, змогли створити ландшафт для інновацій насамперед через зміну філософії, бачення та розуміння.

Крім філософії, для інновацій є важливим створення комфортних макроекономічних умов (доступність фінансів, розумна регуляторна політика, відсутність корупції тощо), які лежать повністю в зоні відповідальності держави. Можна стверджувати, що в даний час в Україні державної інноваційної політики не існує.

З табл.1 видно, що на теперішній час Україна знаходиться в аутсайдерах світового інноваційного процесу. При тому, що за забезпеченістю вченими та інженерами наша країна знаходиться на 48 місці, за патентами за винаходами на 1 млн. населення – на 52 місці, в якості науково-дослідних установ – на 67 місці. Однак, за більшістю показників, які характеризують спроможність виробничого комплексу до реалізації цілей інноваційного розвитку країни, Україна знаходиться нижче сотого місця. Це свідчить про те, що знання та наукові розробки не трансформуються в реальні інновації в різних сферах економічної діяльності.

Таблиця 1

Готовність України до реалізації цілей інноваційного розвитку в оцінках Всесвітнього економічного форуму у 2014-2015 рр.

Показник	Країна, яка займає перше місце у рейтингу		Україна	
	Назва країни	Значення індексу	Ранг	Значення індексу
Індекс глобальної конкурентоспроможності	Швейцарія	5,7	76	4,1
Стан наукового потенціалу				
Доступність якісних послуг з проведення досліджень та вищої освіти	Швейцарія	6,5	84	3,9
Якість науково-дослідницьких установ	Швейцарія	6,4	67	3,1
Забезпеченість вченими та інженерами	Фінляндія	6,2	48	4,3
Патенти на винаходи на 1 млн. осіб	Швейцарія	315	52	3,2
Спроможність країни утримувати таланти	Швейцарія	5,8	132	2,3
Спроможність країни приваблювати таланти	Швейцарія	6,1	130	2,3
Готовність економіки країни до активізації інноваційної діяльності				
Природа конкурентної переваги	Японія	6,4	107	3,0
Захист інтелектуальної власності	Фінляндія	6,2	129	2,7
Спроможність компаній до створення інновацій	Швейцарія	5,9	82	3,62,7
Активність фірм з освоєння нових технологій	Ісландія	6,2	100	4,2
Наявність новітніх технологій	Фінляндія	6,6	113	4,1
Технологічний рівень виробничих процесів	Швейцарія	6,4	95	3,5
Державні закупівлі високотехнологічної продукції	Катар	53,8	123	2,9

Наявність сильного розриву у рангах за основними показниками стану наукового потенціалу та готовності економіки до активізації інноваційної діяльності ще раз свідчить про хронічне невикористання Україною можливостей інноваційного зростання за рахунок власних ресурсів, а також про збереження реальних загроз руйнування науково-технічного потенціалу країни внаслідок його довгострокової незатребуваності та відсутності розширення комерційного сектору досліджень.

Останнім часом в Україні з'являються урядові програми, у яких декларується перехід економіки на інноваційний шлях розвитку, державна підтримка інноваційної діяльності; розглядається проект інноваційного кодексу України; обговорюється створення Національної венчурної компанії. Попри те, що і український уряд, і науковці сходяться на думці, що інноваційний процес знаходиться в незадовільному стані, суттєвих зрушень у цій сфері вже протягом багатьох років не відбувається.

На сьогоднішній день в Україні зареєстровано понад 600 венчурних фондів, із них діє більше 100, проте сфера їх діяльності – це переважно будівництво, торгівля енергоресурсами, деякі фонди займаються фінансуванням інших традиційних проектів або невеликих продуктових інновацій [3]. Така діяльність вітчизняних венчурних фондів є свідченням відсутності стимулів вкладати кошти в інноваційні проекти через високий рівень ризику. Поки що вітчизняний венчурний капітал не інвестує в інноваційні проекти, оскільки інвестиції в окремі галузі традиційної економіки мають достатньо високий рівень доходності при відносно коротких термінах інвестування та за умов низького рівня ризику. Організаційна форма венчурних фондів виконує "інструментальну" функцію, що дозволяє оптимізувати оподаткування законним способом.

Позитивним зрушенням у секторі вітчизняного інноваційного бізнесу може стати прийняття закону "Про венчурні фонди інноваційного розвитку". На сьогодні існує його проект, де вперше зроблено спробу визначити правові засади створення нового фінансового інструменту, який забезпечив би спрямування інвестиційних потоків в інноваційні сектори економіки. Таким інструментом мають стати венчурні фонди інноваційного розвитку.

Розвиток венчурної індустрії України стримують такі негативні чинники, як слабка законодавча база,

недостатність обсягів інвестиційних ресурсів (згідно з чинним законодавством, фізичні особи та інституційні інвестори не можуть інвестувати у венчурні фонди), слабкість фондового ринку та відсутність гарантій для венчурного інвестора, які б обмежували його ризики, нерозвиненість неформального сектора венчурного бізнесу.

Прийнятий нещодавно Податковий кодекс України[4] ще більше ускладнює ситуацію: відсутні положення щодо такого елемента інноваційної інфраструктури, як технологічні парки, порушено взаємодію малих підприємств, які використовують спрощену систему оподаткування, та інших юридичних суб'єктів. Задекларовані податкові пільги для деяких галузей (судно- та авіабудівельних) не вирішують проблеми, оскільки ці галузі є збитковими, тому використовувати прибуток на власний розвиток вони зможуть не скоро. У зв'язку із вищезазначеним, виконання Національної програми сприяння розвитку малого підприємництва в Україні виглядає поки що проблематичним.

До головних причин низького рівня інноваційних запроваджень потрібно віднести:

- відсутність ефективної інноваційної інфраструктури: перехід від моделі «закритих інновацій» (весь ланцюжок створення і впровадження замикався в рамках одного підприємства) до моделі «відкритих інновацій» (знання, винаходи доступні для всіх) потребує створення ефективної інноваційної інфраструктури, в рамках якої ідея/знання успішно доводиться до готового комерційного продукту. В Україні державну інноваційну інфраструктуру (технопарки, технополіси, кластери, центри трансферу технологій) із самого початку створювали для отримання економічних вигод від ввезення обладнання чи спеціальних митних зборів. Технопарки формалізовано величезною кількістю нормативно-правових актів, які погано скоординовано і систематизовано – і в результаті нічого не працює. На тлі цього виник новий тренд – альтернативні приватні механізми (акселератори, хаби, інкубатори тощо). Але, на жаль, у більшості випадків основний мотив – це селекція перспективних проектів і вивезення їх із країни разом із творцями;

- вплив інтелектуальних ресурсів: виїзд за кордон вчених і фахівців стає критичним для держави. Для представників інтелектуальної еліти важливою є можливість творчо і професійно самореалізуватися й комфортно жити. На жаль, у країні, де у «pizza delivery boy» оклад більший, ніж у кандидата наук, майбутнього в таких людей немає. Незважаючи на те, що за рівнем розвитку людського капіталу Україна посідає тридцять перший рядок, нам немає чим пишатися щодо якості підготовки фахівців. Провідні ВНЗ країни посідають «печесні» місця за межами перших чотирьох сотень у рейтингу World University Rankings 2014/15. За різними оцінками, за 2014 рік із країни виїхали приблизно 5000 програмістів і орієнтовно 3000 вчених. Відтік поширюється не тільки на проведених діячів науки, але й на талановитих студентів, які після навчання у провідних вишах світу не поспішають повертатися в Україну;

- недооцінка ролі інтелектуальної власності: економіка знань природним чином вимагає ефективної системи охорони та захисту прав на об'єкти знань (інтелектуальна власність). Частка нематеріальних активів у собівартості української продукції не перевищує 0,5–2%, що у 20 і більше разів нижче, ніж в економічно розвинених країнах. Наприклад у Європі – приблизно 39%. Причини: на підприємствах просто немає інноваційного розвитку; багато підприємств не обтяжують себе оформленням охоронних документів; правопорушення у сфері ІВ і відсутність прозорого ринку об'єктів ІВ. Крім цього, немає механізмів обліку нематеріальних активів у вартості підприємств. Відповідно підприємство не зможе стати інноваційним (тобто, конкурентоспроможним), поки менеджмент буде сприймати нематеріальний актив як формальність. Це ще один приклад політики лобізму та протекціонізму окремих підприємств і галузей, коли у штучно створеному сприятливому середовищі менеджмент підприємств забуває про сувору реальність конкурентної боротьби, і як результат - не до кінця розуміє, навіщо взагалі потрібні інновації.

Заходи щодо вирішення головних проблем у впровадженні інноваційної політики:

1. З погляду держави важливо створити сприятливі базові макроекономічні умови, які є фундаментом для будь-якого економічного розвитку (верховенство права, викорінення корупції, посилення енергоефективності). Треба модернізувати і погодити з найкращими світовими практиками законодавче поле, забезпечити доступ до фінансування й найголовніше - зробити інновації своєю стратегією розвитку.

2. Вже сьогодні необхідно покращувати якість технічної освіти, популяризувати науку й техніку серед молоді. Крім того, час вказує на необхідність появи нових професій - наприклад, менеджер інновацій.

3. Вимагає значного покращення державна інноваційна інфраструктура. Необхідно широко впроваджувати механізми приватної та державної співпраці. Багато країн починали свій шлях до інновацій через залучення великих інноваційних компаній і створення тисяч робочих місць в інноваційній сфері.

4. Необхідно створювати нові моделі організації взаємодії на лінії наука / знання - виробництво. Зазначимо: те, що сьогодні вважається інновацією, завтра перетворюється на звичайне серійне виробництво. Тому важливо створити інноваційну інфраструктуру, яка здатна максимально швидко впроваджувати знання в економіку.

5. Для переходу на модель «відкритих інновацій» необхідні інформаційні платформи-зв'язки між наукою й бізнесом. Потрібен широкий нетворкінг, інтенсивний обмін інформацією та доступ до міжнародних ринків, мультинаціональних корпорацій та інновацій міжнародних кластерів.

6. Найефективнішою формою інновацій є широке впровадження ІТ-рішень в усі без винятку сфери - від агроекономічної до аеробудівної. Тому доцільним є інтенсифікувати як розробку, так і впровадження ІТ-продуктів у всі сфери економіки. У цьому напрямі Україна посідає одне з провідних місць у світі [5].